

Uvodnik

V uredništvu smo se odločili, da to številko Revije za kriminalistiko in kriminologijo posvetimo razpravam o možnostih omejevanja gospodarske kriminalitete v Sloveniji s poudarkom na sodelovanju med teorijo in prakso. Poleg tega predstavljamo tudi prikaz knjige o ekološki kriminaliteti in letni poročili o raziskovalnem delu na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti in Oddelku za kriminologijo in kriminalistiko na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Znano je, da gospodarska in finančna kriminaliteta predstavljata resno grožnjo globalni varnosti. Kljub temu, da obseg literature s tega področja narašča, je vpliv te na delo policije in drugih institucij formalnega družbenega nadzorstva majhen. Razlogi so v nepovezanosti znanosti s prakso (oz. prakse z znanostjo), pri čemer je pomembno to, da raziskovalci in praktiki na področju preiskovanja zapletenih oblik kriminalitete »govorijo vsak svoj jezik«. Ugotovitve raziskovalcev o gospodarski in ekonomski kriminaliteti so objavljene v težko dostopnih znanstvenih revijah, ki so praktikom praviloma nerazumljive in nezanimive. Na drugi strani preiskovalci niso pripravljeni sodelovati z raziskovalci in ostajajo o svojem delu skrivnostni. Med skupinama ni dialoga, poskusi, da bi se učili drug od drugega, pa so redki.

Ocenjujemo, da prispevki odpirajo vprašanja za nadaljnje raziskovanje in prakso odzivanja na gospodarsko kriminaliteto v Policiji (predvsem Upravi kriminalistične policije in Nacionalnem preiskovalnem uradu), Vrhovnem državnem tožilstvu RS, Davčni upravi RS, Carinski upravi RS, Uradu za preprečevanje pranja denarja, Komisiji za preprečevanje korupcije, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Agenciji RS za varstvo konkurence, Direktoratu za usmerjanje in nadzor policije v MNZ ter drugih.

Tematska številka Revije za kriminalistiko in kriminologijo vsebuje pomembno sporočilo, da je treba za razumevanje, odzivanje in prilagajanje odzivanja sodobnim oblikam kriminalitete sodelovati in črpati znanje, ki ga imajo domači in tuji strokovnjaki, saj je očitno, da je sposobnost institucij formalnega družbenega nadzorstva na področju odzivanja na gospodarsko kriminaliteto zaradi njene narave manj uspešno, saj gre za kriminaliteto, ki je težje dosegljiva, razumljiva in pregonljiva. Zato pa je potrebno specializirano znanje in veščine, ki presegajo kompetence za odzivanje na kriminaliteto, ki je najpogostejša v kriminalitetnih statistikah in letnih poročilih policije, tožilstev in pravosodja. Kritični kriminologi poudarjajo, da eno hudo gospodarsko kaznivo dejanje močno presega škodo, ki ga povzroči ogromno število običajne premoženjske kriminalitete, zato je pomembno, da se v sistem vgradijo varovalke, ki preprečujejo omajanje trdnosti držav,

gospodarstva, varnost ljudi in njihove pravice. Represivna dejavnost je le ena stran kovanca, ki jo mora dopolniti druga – preventivna, ki poudarja ozaveščanje in mehanizme, postopke in prakse poštenega gospodarjenja.

V uvodnem prispevku je predstavljena analiza policijske statistike o kriminaliteti v Sloveniji v letu 2012, ki kaže na obremenjenost policijskega dela s kaznivimi dejanji (Kolenc, Kebe in Bukovnik), kateri sledijo razprave o dejavnih, ki so vplivali na razvoj možnosti odzivanja na gospodarsko kriminaliteto v slovenski policiji (Ferme), kompliciranosti in kompleksnosti gospodarskih kaznivih dejanj (Keršmanc), preventivnih dejavnostih na področju gospodarske kriminalitete (Jager in Šugman Stubbs), delovanju specializiranih preiskovalnih skupin pri preiskovanju gospodarske kriminalitete (Bobnar), skupnih preiskovalnih skupinah na področju gospodarske kriminalitete (Veber Šajn), vplivu dejanj organov odkrivanja v predkazenskem postopku na izvedbo sojenja v razumnem roku (Florjančič), forenzičnem računovodstvu in gospodarski kriminaliteti (Kolar in Zdolšek) in preiskovanju spletnih goljufij s predplačili (Lamberger, Slak in Dobovšek).

Naslednjo številko Revije za kriminalistiko in kriminologijo namenjamo tematiki razvoja kriminalistike kot znanosti in prakse preiskovanja kriminalitete v Evropi, kar je še en pomemben dosežek uredništva revije in avtorjev prispevkov za zблиžanje teoretikov in praktikov na področju preiskovanja kriminalitete.

Jurij Ferme
Glavni urednik

Gorazd Meško
Odgovorni urednik